

KOMÁROM és VIDÉKE

PÁRTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as HETILAP.

Megjelenik: Vasárnap a kora reggeli órákban.

Előfizetési ár:

Egész évre helyben 4 korona vidéken 6 korona.
Fél évre „ 2 „ „ 3 „
Negyed évre „ 1 „ „ 1.50 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Kis-Baross-utca 1. sz.

Előfizetési és hirdetési díjakat

— kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szög 1 korona.

Minden további szó 6 fillér. Nyilttéri közlemények
garmond sora 30 petit sora 40 fillér.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

VI. évfolyam.

3-ik szám.

Komárom, 1909. január hó 17.

A kereskedelem szabadsága.

A kereskedő, midőn a termelő és a fogyasztó közt közvetít, amikor az egyes vidékek termelésének fölöslegét a fogyasztásra várók tömegéhez hozza, oly sok oldalú irányban működik, hogy rendelkezésére álló eszközökről szabad elhatározása szerint szabadon akar intézkedni, mert különben működése már a fogyasztóra, már a termelőre, rendszerint mindkettőre nézve nem fogja azokat az előnyöket nyújtani, amelyeket szabad cselekvésénél különben nyújtani szokott. Minden idegen beavatkozás a kereskedés természetes üzletébe nem a kereskedőt, hanem a termelőt és a fogyasztót sújtja és ha ha kezdetben oly látszatban tűnik is fel, mintha tulajdonkép a kereskedő viselné az intézkedés súlyát, csakhamar akkép rendezkedik be a kereskedő, hogy a reá nehezedő teher másokra háruljon.

A kereskedés természetéből következik az az irány, amely a kereskedelmi politikában követendő. Minél szabadabb működésben lehet, annál biztosabban érheti el célját, annál jobban szolgálhat a termelő és a fo-

gyasztó érdekeinek, annál jobban fejlődik ki a verseny, annál biztosabban felelhet meg a kereskedés közvetítő természetének s annál nagyobb szolgálattal tesz az összes közgazdaságnak.

A kereskedelmi politikai főelve ez okból minél kisebb beavatkozás a kereskedők tevékenységébe és gondoskodás arra nézve, hogy a kereskedés természetes és mesterséges akadályai lehetőleg elháríttassanak.

Tényleg a magyar törvényhozás mindjárt 1867. óta így fogta föl a helyzetet és a magyar kereskedelmi politika határozottan a szabadság vezéreszméjében fejlődött. Látjuk ezt az egyes cégek viszonyaik rendezésénél. Az egyes kereskedő ilyennek elismeretik, mihelyt cégét a kereskedelmi lajstromba bevezeti, nagykorúsága és akarata elegendő tulajdonság és minőség kereskedővé léételére. — Rendes könyveket kell vezetnie és azontul semmi megszorítást nem ismernek törvényeink, a kereskedő működése teljesen szabad, nincsenek árszabályzataink, nincsenek kényszerpiacaink, a kereskedő minden tevékenységében teljesen független.

Törvényhozásunk ezen a kereske-

dés terén eddig követett szabadelvű iránya közgazdaságunk fejlődésére határozottan jótékony. Találkozunk ugyan itt-ott felszólalásokra, melyek a kereskedés körül is az állam erősebb beavatkozást követelik, de a követelések alig tekinthetők alaposaknak és a tényleges fejlődésben valamint az illető tárgy természetében támaszt nem találnak.

Az a kívánság, hogy a kereskedés megkezdése ép úgy, mint ezt az 1884. évi ipartörvény a minősítéshez kötött mesterségek üzésésénél megkövetelni, bizonyos ismeretek vagy gyakorlat kimutatástól tétessék függővé azaz, hogy csak az lehessen kereskedő aki pld. a kereskedelmi iskolát végezte, vagy legalább három éven át a kereskedésben tényleg szolgált: ismételt felhangzott. De ha valahol a kereskedés terén bizonyára felesleges ily korlát. A kereskedés története s minden nemzet fejlődése számtalan példával tanúsítja, hogy a legjelesebb és leghatalmasabb kereskedők közt nem egy egészen tanulatlan állapotból vergődött fel döntő befolyású üzletemberré. Senki sem fogja tagadni, hogy az iskolai képzés és oktatás nagy előnyére van

„Komárom és Vidéke“ tárcája.

Az egyetemek keletkezése és első berendezése.

A középkor első századaiban a műveltség majdnem kizárólag a papság kezében való. A ki magasabb műveltségre szert tenni akart, az kénytelen volt papi pályára lépni. A magasabb műveltség ápolására hivatott intézetekben, első sorban azon tudományok ápolattak, melyek a theológiának, vagy pedig a praktikus egyházi életnek hasznára lehetek. Egyébb tudományok elhanyagoltattak.

Midőn a műveltség terjedni kezdett, elkerülhetlen szükséges lett, oly intézetek alapítása, melyekben a szabad tudományok ápolatnának és melyekben a papok, tanítók, hivatalnokok, orvosok stb hivatásuk számára neveltetnének. Ennek folytán gyakran egy városban telepedtek meg kitünő tudósok, hogy így hallgatóik idejét s költségeit kímélik; mert nem létezett a könyvnyomtatás és a tudományok másképp nehezen voltak közzéhetők szóbeli közlésen kívül. A tudósfiak hasonló társaságai kezdetüket vették Italiában és Franciaországban.

Bononiában tizenkettedik században rendeztetett be a „jogtudományok tanítóinak s hallgatóinak“ egyesülete. Salermumban pedig „orvosi fakultás“ hozatott létre.

1206-ban főiskola rendeztetett írisban; ezen iskola ápolta a theologia mellett a hét

szabad tudományt (artesli); miért is a magas párisi fakultás legteljesebbnek tartott.

Ezen iskolákat csak addig illette az „egyetemnek“ (universitas) elnevezése, a meddig általa csakis a „tanítók és tanulók közös testülete“ jeleztetett.

Az egyetemnek a középkor legnagyobb részében az intézetek, melyek a magasabb műveltség szabad önálló fejlesztésére szolgáltak. Magukban foglalták az emberi tudományok összes szakmáit; ez volt a studium generale az általános tanulás.

Miután éppen szóba jött a középkor, legyen szabad egy kis megjegyzést tennem a középkori nemesség neveléséről, mely valóban középkori nevelési kuriozumnak mondható.

A nemesség nevelése a középkorban a keresztes háborúk idejében külön osztálynak kezdte magát tekinteni a lovagrend, a köznéppel s a városokkal szemben.

A nevelés, melyben részesült, teljesen különbözött az addig szokásban volt neveléstől. Hogy rangja kötelességeinek eleget tegyen, — jövendő lovag kénytelen volt gyakorolni magát: a lovaglásban, uszásban az ijkezelésben, vívásban, vadászatban, sachtékban, — verselésben és kötelessége volt gyöngéd tisztelettel viseltetni a hölgyvilág irányában, melynek a keresztes háborúk idejéig nem örvendtek.

A nemes származású fiu már hetekig évében küldetett valamely udvarhoz. Ott mint apród kiszolgált az asztalnál; tanulta a diszszakásokat ura feleségének szolgálataiban; gyakorolta magát vívásban lovaglásban stb. Ez tartott egész 14 évig, a mikor urának fegyverhordozójává s kíséretjévé tették.

Mint olyan kísérte urát háboruba is. Huszonnégy éves korában egyházi szertartások mellett fölvetetett a lovagrendbe. Ebből állott a fiuk nevelése. Hát a leányokkal mit történt? A leányok rendszeren anyjuknál maradtak, a ki őket illemhez gyöngéd erkölcsök-höz vezette; egyszersmind pedig tanított-őket szövésre, varrásra s mindenféle háza munkára. A vár papja tanította a leányokat vallásanra, valamint olvasásra, írásra és nyelvekre. Gyakoroltattak a zenében és a költészetben is.

Néha fejedelmi udvaroknál is egy ideig tartozkodtak, hogy így az udvari szokásokkal is megismerkedjenek és azokat sajátítsák el.

Virágzása korábban a lovagrend nagy sikerrel ápolta a költészetet és pedig a nemzeti nyelvben.

Tanulni ennek a trobadórok és minnesängerek, vagyis a szerelem megéneklői.

Térjünk most már vissza a tu ajdonképeni tárgyunkhoz. Az első egyetemet, mely az összes tudományokat magába foglalta 1224-ik évben alapították Nápolyban. Fel volt

kereskedőnek és senki sem fogja kétségbevonni, hogy a gyakorlatban eltöltött évek a kereskedő számára is haszonnal járnának, de a kereskedés önálló folytatásához ezek az előzmények semmi esetre sem nélkülözhetetlenek, nélkülök is válhatnak és vált is számos ember kereskedővé. Közgazdasági vagy közjóléti ok arra, hogy a kereskedés megkezdése ekkép korlátoztassék, nincs s így az állam beavatkozása e téren nem indokolt, nem is kívánatos.

A haza jövője.

Páris kapitulációja után ezen szavakkal üdvözölte Bismarckot az egyik porosz generális: Képzelt-e még valami nagyobbat?

Erre Bismarck így válaszolt: Igen, de rék német ifjúságot! Mert ha nem lesz jó, becsületes, bátor ifjúságunk: akkor a mi győzelmeink semmivé lesznek.

Bismarcknak igaza van; szavai minden nemzetnél érvényesek.

Az ifjúság a nemzet, a haza jövője!

Állapodjál meg kedves ifjúság ezen szavaknál és gondold meg mélyebben azok fontosságát. Tedd föl önmagadhoz azon kérdést: hogyan készülünk mi az élet, a nemzet és a haza jövőjére?

Minden nemzet gondoskodik ifjúságának helyes neveléséről, és ezen nevelés gondossága, alaposága és célszerűsége szerint itélni és következtetni lehet a nemzet jó, szép vagy pedig rossz jövőjére.

Egyik amerikai államférfi azt hirdeti a nemzet és az emberiség legnagyobb jótévőjének, aki arra megtanít minket, hogyan használjuk föl lehető legjobban fiatal korunkat a nevelés által.

Ifjúságunknak nem elegendő csak az iskolai nevelés. Sokat, igen sokat kell még tudnia az ifjunak, még önállóan harcolni kezd az élet küzdelmében, ahol csak az győzhet, aki kellőképpen fölfegyverezve van.

Vonatkozik ezen elv, ezen állítás nemcsak az ifjakra, hanem a leányokra egyaránt. Nem rég kimutattam már egyik szerény közleményemben, mily óriási fontossága van az otthonnak a családi életnek és nevelésnek.

osztva négy fakultásra: hitudományi, jogi orvosi és bölcsészeti fakultásra. Négy fakultású egyetem csak kevés volt, és még ma sem rendelkezik minden egyetem összes fakultásokkal.

Negyedik Károly császár, Párisban, ahol felnevelkedett ismerte meg az ottani főiskola berendezését; s ennek mintaképe alapította 1348-ban a prágai egyetemet; tette ezt pedig a pápa engedélyével és az országgyűlés beleegyezésével.

Minden egyetemnek hallgatói, vagy is inkább tanulói képeztek — akadémiai községet és rendszeren nemzetek szerint osztottak be.

A bécsi egyetemen, amely 1331-ben alapított, négy nemzetet foglalt magában és pedig: az osztrákokat, rajnait, magyart és az éjszaknémetet.

Minthogy az előadások latinul tartattak, akármelyik egyetemen bármily nemzetiségű tanárok s hallgatók lehettek.

Anyanyelvéről, hazai történelméről kö-

amely a jövő iskolája és a jellemkialakítója; éppen azért nem szorul sok bizonyításra, milyen messzeható a leányok előkészülete, akiknek hivatása első sorban az, hogy vezessék az otthont, a család s így a nemzet boldogságára

Az évek mulnak, — mulnak visszahatlanul.

Ugy tűnik föl a dolog előttünk, hogy ez, vagy amaz még csak tegnap járt iskolába; s ime! már férfi lett belőle. Így kerütek sokan igen sokan az élet küzdelmébe s érzik, hogy arra éppen nincsenek elkészülve.

De nem is tudta, hogyan készüljön reá; nem gondolkodott jövője fölött és eltékozolta céltalanul a legszebb fiatal korát.

A műveltek és tapasztaltak között senki sem mutatta meg neki a helyes utat; ha pedig néha véletlenségből különféle példákban meríthetett is tanulságot: akkor ezt figyelembe nem vette.

Kár, végtelen kár, az elpredált évekért mos már ismét más gondjai vannak; nehéz a hibát kijavítani.

Hát bizony úgy szokott az lenni nálunk, a fiu kikerül az iskolából; most már az képezi első gondját, hogy utánozza, vagyis inkább majmolja az öregebbeket; csak hogy, fájdalom csak a rútabb, rosszabb tulajdonságokat fogadja és sajátítja el. Csakhamar megtanulja a dohányzást, előbb titokban, rejtett helyeken; ha felserdült, akkor már „vén dohányos”, aki szívart vagy pipát nem is nélkülözhetne.

Megtanul és megszokik különféle pajkoságokat, rendtelenségeket és illetlenségeket, amelyekben kitűnni, másokat felülmulni akar, hogy vitéznek, hősnek tartásák. Képmutatás, furfang, ravaszság rendes segítői szoktak lenni, hogy könnyítsen a dolgokon. Így azután neveltetik és fejlődik a rút jellem.

Ketten, hárman kártyát szereznek be maguknak, hogy vasárnap és más szabad időben legyen „multságuk.”

Először csak úgy magányos elvonult helyen — mulatnak; de csakhamar a kocsmába hurcolkodnak be.

Forduljon csak be kedves olvasóm vasárnap a kocsmákba és el fog rémülni, hogyan mulat és hogyan művelődik reményteljes ifjúságunk. Hozzájön a zene, tánc stb.

Menjünk községről községre: mindenütt akadunk hasonló képre!

zépkorban az egyetemeken nem tartottak előadásokat. Az egyetem élén „kancellár” állott, aki a pápa nevezett ki. A kancellár rendszeren egy püspök volt. Továbbá voltak az egyetemen rektor is és a fakultások dékánjai. A rektornak és a dékánoknak kötelességük volt arról gondoskodni, hogy a tanárok (magistri) hivatalukat rendszeren teljesítsék.

Minthogy a nyomtatott könyvek nem léteztek, a hallgatók „kompendiumok”-at használtak; ezek kivonatos írások voltak jegyzetekkel (glossák).

A fokozatos promociók valának: baccalaureus, licenciatús és magister. E fokozatokat az illetők csak szigorú vizsgák és disputációk révén nyerhették el.

Ami a jövedelmeket illeti, első időkben a tanárok utalva voltak a hallgatókra, a kik „tisztelőbeli” honorariumot fizettek; később rendszeres fizetést kaptak, vagy pedig egész el látásuk volt a kollegiumokban.

Ez volt az egyetemek első berendezése!

Cselkó József.

Ez pedig állítólag a mi ifjúságunk, a nemzet, a haza jövője!

Igen kívánatos sőt szükséges dolog volna, hogy a község összes hivatott tényezői gondolkodjanak arról, hogy ezen szomorú jelenségek eltávolíttassanak; főleg pedig gondoskodva legyen az iránt, hogy az ifjúság szabad időben szívnemesítő és művelő szórakozásban részesüljön.

A városokban pedig és mindenütt, ahol atletikai vagy más egyesületek léteznek, ezeknek törekedniök kellene összpontosítani az összes ifjúságot és további neveléséről és műveléséről gondoskodni. A vidéken pedig be kellene hozni vasárnapi társalgó szórakozásokat, megfelelő fölolvadásokkal, előadásokkal s énekkel összekapcsolva.

Az így fölnevelt ifjúság szeretni fogja élettársait; tisztelni fogja a becsületes embereket; megvédi jogát, ellentáll az igaztalanságnak; nem fogja gyűlölni embertársait; nem hiszi el a mi eszével, szíve érzelmeivel, tiszta lelkiismeretével ellenkezniök. Mint polgár és ember várva várja azon napot, a midőn a haza összes fiai békében, igazságban és egyetértésben fognak elni.

Csak az ilyen ifjúság nevezhető a nemzet reményének, a haza jövőjének!

Cselkó József.

H i r e k.

— **Iparhatósági megyebizottak.** A múlt héten választották meg a komáromi iparhatósági megbizottakat, akiknek mandátuma ez év végéig tart. Iparosok: Albrecht Antal, Bakos Károly, Baráth Ferenc, Danis József, Fülöp Gergely, Hajagos Andor, Horváth József, Király Károly, Langschádl Lajos, Mórocz Máttyás, Sipos Ferenc, Süvegh János, Tóth József és Wolf Gyula. Kereskedők: Epstein Béla, Gulyás Zsigmond, Fried Jenő, Kis Mór, Politzer Mór és Székely Károly.

— **Uj táblai bíró.** A királyi Sárkány Lajost, a budapesti büntető törvényszék bíráját, Sárkány Ferenc főkapitány testvérét a budapesti királyi ítélőtáblához bíróvá nevezte ki.

— **A nőegylet virágestélye.** A Komáromi Jótékony Nőegylet fennállásának negyvenedik évfordulója alkalmára folyó évi február hó 13-án jubileumi virágestélyt rendez a Maitz Vigadójának összes termeiben. Az est változatos műsorán élő és mozgóképek, szavalt, ének és zene számok szerepelnek. A műsor alatt a közönség terített asztal mellett foglal helyet, mint a teastélyeken. Az előadás után tánc következik. A terem virággal lesz díszítve és villanyal pazarul világítva. Virággal izlésesen díszített sátrakban városunk szépe ételket és italokat árúsítanak. A részletes programot legközelebb közölni fogjuk. Az est iránt város és megyeszerte igen nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Felülvizsgáló bizottság.** A fősorozás után felülvizgálatra hivatott vegyes bizottság a főispán elnöksége alatt ez évben január 22., február 18., március 18., április 23., május 18., június 17., július 15., augusztus 24., szeptember 29., október 18. és 26., december 16-án fog működni.

— **Eltűnt** Körözést adtak ki Csapó István kormányos után, aki a M. F. T. R. T. Komáromban telelő 319. számú uszáján szolgált, s aki karácson óta eltűnt hajójáról. Hozzá tartozói attól tartanak, hogy a Dunába fulladt.

BLUM LAJOS

kőfaragó és sirkő-raktár

magyar művészek által tervezett modern siremlék raktára

BUDAPEST, VIII., KÖZTEMETŐ-UT 4.

Magyarban és kicsinyben.

Márvány, gránit és syenit

SIREMLÉKEK

egyszerűbb és díszesebb kivitelben kaphatók.

ELVÁLLAL: Építkezési, szobrászati és mindennemű egyéb kőfaragó-munkát, nagyobb szabású sirkőbaltok, sirszobrok, uti kereszt, falburkolatok emléktáblák készítését, valamint helybeli és vidéki temetőben siremlék javítások, sírfeliratok vésését és aranyozását.

Tartalékos hadnagyok kinevezése.

Az újévi tartalékosok kinevezése során a király 1909. jan. 1-től számítható ranggal a következő zászlósokat (hadapródokat) tartalékos hadnagyokká kinevezte a 12. gyalogezredben: Honfily Szilárdot, Takács Kálmánt, Reichart Gézá, Tusnai Jánost, Guttmann Alfredet, Schick Miksát, Perutka Gusztavot, Weichert Jakabot, Frei Leót, Sarneczky Gábort, Kordos Gyulát (a 25. gyalogezredhez), Kogler Károlyt, Czágán Ferencet, Friedmann Jakabot, Tandlich Samut, Marák Gézát, Schödl Nándort, Bródy Vladimirt (a 101. gyalogezredhez), Fliegau Ignácot, Folkman Lipót, dr. Fenyő Vilmost (a 37. gyalogezredhez), Stark Andrást, Fülöp Zsigmondot, Trugly Elemért, Tary Jánost (a 48. gyalogezredhez), Sommer Róbertet: a 83. gyalogezredben: Seybold Károlyt (a 26-ik gyalogezredhez), dr. Kopfstein Lipót, Zoltán Eleket, dr. Fehér Mihályt, Mack Frigyes, Rösler Károlyt, Paller Gyulát (a 19. gyalogezredhez), Szegedy Lajost, dr. Zelenay Károlyt, Kégl Elemért (a 26. gyalogezredhez), Wirth Gyulát, Zathurecky Elemért, Rauner Mihályt, Grünhut Lajost, Marovits Péter (az 51. gyalogezredhez), Saffer Imrét, Fichtner Sándort és Ipoly Henriket, a 48. gyalogezredben Bernann Andort; a 15-ik tábori tüzérezredben: Mészáros Gyulát, Helmbacher Miklóst, Pethe Lajost, Pöze Jenőt, Kubinyi Józsefet, Kovács Gézát, dr. Zerkovitz Zsigmondot, Merle Gézát, Kovács Jánost, Czencz Gyulát és dr. Boldis Dezsőt; az 5. számú tábori tarackezredben martosi Feszty Sándort.

— **Messinaiak segítése.** A dunántúli ref. egyházkerület Antal Gábor püspök, főrendiházi taggal az élen széleskörű segélyakciót indított az olaszországi földrengés szerencsétlen áldozatai felségítésére. Antal Gábor püspök lelkes felhívást intézett a kerület összes lelkészeihez, hogy folyó hó 17-én, vasárnap a szöszékről hívják fel adakozásra a híveket s a következő vasárnap pedig alkalmi szent beszédet tartsanak és gyűjtsenek. A befolyt összeget a komáromi püspöki hivatalhoz küldeni.

— **Megszökött katona.** A 2. sz. szezerezredtől megszökött Matyasics Balthazár nevű katona. Nyomozását elrendelték.

— **A földrengésekről** tart vasárnap előadást a Szabad Liceumban Réthly Antal dr. a m. kir. meteorológiai és földmágnassági intézet első assistense. Réthly dr. előadását vitetett képekkel illusztrálja, melyben a kalabriai 1908. évi nagy földrengést is tárgyalja. Az érdekes előadásnak szomorú aktualitást ad a szicíliai borzalmas földrengés; olvasóink figyelmébe ajánljuk a Szabad Liceum e vasárnapi előadását, mely este 6 órakor kezdődik a főgimnázium disztermében.

— **Szenlopások.** Az újvárosi teherpályaudvaron állandóan lopják a mostani zord időjárás következtében a szenet, a tettesek a legszegényebb családok tagjai, kik ily módon akarnak kis melegítőre szert tenni. A tetteseket a rendőrség minden egyes esetben a kir. ügyészségnek adja át.

— **Kinek kell tanonc?** Fiatalok egyének sűrűn fordulnak az Orsz. Gyermekvédő Ligához azon kéréssel, hogy őket valamely iparosnál vagy kereskedőnél, mint tanoncokat elhelyezze. Minthogy azonban a liga, a mely sikerrel foglalkozik az inasvédelem ügyével, nem tudja, melyik kereskedőnek és iparosnak van szüksége tanoncra, kérelmüket a legtöbb esetben nem teljesítheti. A gyermekvédő Liga megkeresése alapján a győri kereskedelmi és iparkamara ennél fogva felkéri kerülete iparosait és kereskedőit, hogy amennyiben tanoncra van szükségük, forduljanak az Országos Gyermekvédő Ligához (Budapest, Bulyovszky-utca 23. szám).

— **Talált pénzesztárca.** Komárom szab. kir. város rendőrfőkapitánya közhírré teszi, hogy január 1-én a város területén egy pénzesztárca találtatott 7 korona 90 fillér tartalommal. Jogos tulajdonosa a rendőrségnél jelentkezzék.

— **Tüzéreink áthelyezése.** Amidőn arról volt szó, hogy építsünk-e nuszárkaszárnnyát, avagy sem, a város intéző emberei fennen hirdették, hogy a helyőrség szaporítása gazdaságiag mily hasznos városunkra nézve. Megépült a több milliós laktanya, de még el sem foglalták a huszárok, már egyre másra helyezi el a hadügyi vezetőség azokat a csapatokat, amelyek pedig városunkban állomásoztak. Elhelyezték azóta a vadászszázalját, 2. vartüzérszázadot és — amint értesülünk — a közel jövőben a 15. tábori tüzérezred is elhagyja városunkat és b. vonul új állomáshelyére: Somorjára. Sajnálattal regisztráljuk ezt a hírt, mert ezeknek a csapatoknak távozása valóban anyagi kár városunkra nézve. A város polgársága joggal elvárhatja a város vezető embereitől, akik annyira szívükön viselték a huszárkaszárnya megépítését, hogy e csapatok visszahelyezése érdekében mindent el fognak követni.

Felölös szerkesztő: **Ecseti Dénes.**
Laptulajdonos: **A Komárom és Vidéke lapkiadóvállala**

AKI

saját magát, vagy gyermekeit a **KÖHÖGÉSTŐL,** a köhögésgéptől kaphatástól, szamaraköhögésgéptől, elnyálkasodástól és legesőcatorrustól meg akarja menteni, az vegyen orvosilag kipróbált **Kaiser-féle**

Mell-karamellák
a 3 fenyővel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúsítja a biztos hatást.
Csomagja: 20 és 40 fillér.
Dobozonként 80 fillér.

Kapható Komáromban: **Schmidthauer Lajos** és **Kovács Arisztid öröksejei** gyógyszerüzében.
Nagymegyeren: **Angyal Antal** gyógyszerüzében.

Okos ember

nem vesz **ingyen**

képet, mely nem jó mert

5 koronáért **kap**

művészies **kivitelű**

festményt

ha kis lényképét beküldi és ezen hirdetésre hivatkozik

: **FÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS** :
FESTÉSZETI MŰINTÉZETHEZ

:: **BUDAPEST,** ::
VI. Nagymező-utca 66/a

:: **Pontos cím kéretik.** ::

Raktárak Budapestben: **Törley József** gyógyszerész, **Egger J.** és **Egge Leó dr.** és **Vörtes L.** Lugos.

Fizetnél több kiváló orvos és tanár ajánlja **1904. St. LOUIS Grand Prix.**

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt. Lukács **Kristály-ásványvizet.**

legyen mindennapi italod

Természetes hidrokarbonátos ásványvízforrás, mely szénsavval telítették. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Vidékre díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a

Szt.-Lukácsfürdő Kútállalattól Budán

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetményi

A nagyméltóságú Földművelésügyi Minisztérium 6000—1896. sz. szokványra idel. szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres t

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faj

gyökeres fás és zöldoltványok, ugyszintén **hazai sima és gyökeres vesszők** kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki szőlőtelep kezelősege **Tapolca** (a Balaton mellett).

Egy jó házból való fiú

tanoncnak

felvétetik a kiadóba.

Vidéki megbízásokat gyorsan

és pontosan eszközölk.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a város és vidékének nagyérdemü közönségét, hogy évek óta **Komáromban**, Klapka-téren levő

ruhafestő és vegytisztító intézetemet

Nádor-utca 1 szám alá (Tátray-féle házban **helyeztem átt.** Midőn a nagyérdemü közönség szives pártfogását kérem, megjegyzem hogy műhelyemet a mai kor igényeinek megfelelőleg géperőre rendeztem be és így a legkényesebb igényeknek képes vagyok megfelelni. Tisztelettel

MILUS JÁNOS ruhafestő és vegytisztító **Komárom, Nádor-utca 1**

Fiókküzet: Tata, Hajdu-utca.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT.HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Hirdetések
jutányos áron
felvétetnek a
kiadóhivatalban.

Szőlő-oltvány
és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres, vesszőkből a világhírű DELAVARE-ből 1 1/2 millió készlet. Olcsó ár és pontos kiszolgálás.
Cím:
Szücs Sándor Fia
szőlőtelepe, **Bihardiószeg.**

Neuschlossz Udön és Marcel
cég gyártmánya

BUTOR

tömör keményfából

Spitzer Adolf és Társa
cégnél,

Komárom,
Kossuth Lajos-tér 1 szára.

Rendkívül nagy raktár
asztalos és
kárpitós
butorokban a legolcsobb árak mellett.
Kedvező fizetési feltételek.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

1 teljes hálószoba butorzata: **180** forint.
(2 szekrény, 2 ág. 2 éjjeli szekrény márvánnyal, 1 mosdószekrény márvánnyal és tükörrel) gyári ára

